

„Potom se Ježíš opět zjevil učedníkům u jezera Tiberiadského. Stalo se to takto: Byli spolu Šimon Petr, Tomáš, jinak Didymos, Natanael z Kány Galilejské, synové Zebedeovi a ještě dva z jeho učedníků. Šimon Petr jim řekl: „Jdu lovit ryby.“ Odpověděli mu: „I my půjdeme s tebou.“ Šli a vstoupili na loď. Té noci však nic neulovili. Když začalo svítat, stál Ježíš na břehu, ale učedníci nevěděli, že je to on.

Ježíš jim řekl: „Děti, nemáte něco k jídlu?“ Odpověděli: „Nemáme.“ Řekl jim: „Hodte síť na pravou stranu lodi, tam ryby najdete.“ Hodili síť a nemohli ji ani utáhnout pro množství ryb. Onen učedník, kterého Ježíš miloval, řekl Petrovi: „To je Pán!“ Jakmile Šimon Petr uslyšel, že je to Pán, přehodil si plášť – byl totiž svlečen – a brodil se k němu vodou. Ostatní učedníci přijeli na lodi – nebyli daleko od břehu, jen asi dvě stě loket – a táhli za sebou síť s rybami.

Když vstoupili na břeh, spatřili ohniště a na něm rybu a chléb. Ježíš jim řekl: „Přineste několik ryb z toho, co jste nalovili!“ Šimon Petr šel a vytáhl na břeh síť plnou velkých ryb, bylo jich sto padesát tři; a ač jich bylo tolik, síť se neprotrhla. Ježíš jim řekl: „Pojďte jíst!“ A nikdo z učedníků se ho neodvážil zeptat: „Kdo jsi?“ Věděli, že je to Pán. Ježíš šel, vzal chléb a dával jim; stejně i rybu. To se již potřetí zjevil učedníkům po svém vzkříšení.“

(Janovo evangelium 21:1-14)

Izajáš 26:12-19

Následuj mne!

Říká se o křesťanech, že jsou ve svých obřadech nepřírození, uzavření a bez vtipu. A kde je život bez veselí a radosti, není to k přežití. Židé slaví jeden svátek - připadl na minulou sobotu - a to si ze sebe dělají doslova legraci, převlékají se do kostýmů, hodují a opíjejí se. Podle fotek mých přátel jsem nebyl schopen díky převleku rozpoznat kdo je kdo. Svátek Purim, je plný radosti i tam, kde se nedá najít radost.¹

Radost dne vzkříšení je však čistou radostí bez všech paradoxů. Úsměv a dokonce vtip je bez křeče. Poté, co spadla opona za Janovým vyprávěním na konci dvacáté kapitoly, rozehraje nečekané evangelium jako přídavek příběh, který připomíná některé scény ze svatby v Káně Galilejské, zahrnuje některé věty z příběhu o povolání učedníků, zejména tu prázdnou síť a ten zázračný rybolov. Člověk se nemůže zbavit dojmu, že čte zase znovu o nasycení zástupů a možná ještě jiné příběhy. Je to takový evangelijní trailer, jak to známe z upoutávek na filmy. Jen ten trailer, ta upoutávka používá nezvyklá a nová slova, což si tak moc nevychutnáme v češtině. A je to tak moc jiné, že se občas uvažuje, zda to není pozdější, doslova nepůvodní dodatek eangelia.

Text který jsme četli se ale hraje na známé scéně u jezera genezaretského. Sedm učedníků šlo lovit ryby. Přece nebudou sedět na zadku. Šli dělat to, co uměli. Noc uplynula a v síti ani rybička. Stane se. Na břehu je za svítání nějaký chlápek, který na ně volá nezvyklými slovy. „Děti, chlapci“, nemáte něco k jídlu? Nemáme, řekli po pravdě. Dneska nic nebude. A on jim poradil, aby hodili síť na pravou stranu lodi. To už tu jednou bylo, nebo ne? Tehdy to byla hlubina, ne?² Teď taky zabrali, těžko se to dalo utáhnout, tolik bylo těch ryb.

Jan, kterého Ježíš miloval, si všechno poskládal první. Otočil se na Petra a hlesl: „To je Pán!“ A Petr se oblékl, práci se sítěmi nechal na ostatních šesti, skočil do vody a brodil se ke břehu. Opravdu se oblékl, nikoli svlékl.

Na ohništi byla snídaně. Ryba a chléb. Ježíš chtěl přidat rybičku, tak Petr najednou vytáhl síť sám, ač ji před tím sedm chlapů stěží mohlo utáhnout. Je to až komické, kdyby to všechno nebyla pravda.

¹ „Z moci soudu nebeského a z moci soudu zde dole, s dovolením Všudypřítomného, a s dovolením tohoto shromáždění, považujeme za povoleno radovat se v těžkém čase...“ Říká se, že izraelita je povinen opít se o purim tak, že nerozliší mezi „prokletým Hamanem“ a „požehnaným Mordechajem“

² Lukášovo evangelium 5:10

Jak by to mohla být pravda? Řekli jsme si všechny argumenty proto, aby se text považoval za divný a nepůvodní. Já si ale myslím, že to není nutné, jít tak daleko a zpochybňovat jej, spíše mne vábí snést argumenty pro jeho důležitost, pro jeho pravost.

1. Text může navodit svým slohem i mírně komickými komentáři uvolněnou a radostnou atmosféru. Takové vzpomínání třídy se svým profesorem po padesáti letech. Nic se nebere tak moc vážně. Hele, byla to docela jízda! Vzpomínáš? „Sto padesát tři ryb!“ a bylo to na pravém - ne na levém - ale jo, na pravém boku lodi! Jan to své poznání nevykřikl, ale syknul to Petrovi do ucha: „To je Pán!“ Petr byl tehdy tak mimo, že si vzal sako a skočil přes bok lodi do vody a brodil se na břeh. A ta vůně, když Ježíš griloval ryby! Hele, nikdo z nás se nepotřeboval na nic ptát! Všichni jsme věděli, s kým tu hodujeme! Ježíš zase přišel. Bylo to už potřetí, tentokrát za svými učedníky směřoval až do Galileje. Ježíš nelitoval času, chtěl mít takovou snídani pro duši se svými milovanými. Retreat. Reunion

To naše křesťanství potřebuje takové ohlazení. Budeme se při něm skvěle cítit a zároveň se nebudeme brát tak moc vážně. To, co jsme z toho příběhu evangelia udělali za ta léta, to je opravdu na pováženou. Myslíte si, že Ježíš chtěl takovéhle řady sedadel v kostele jako v autobusu? A že chtěl tak divně oblečené chlapy vepředu? A jen chlapy?

2. Tohle mírně komické setkání ale zahrnuje připomínku opakovaného povolání do služby. Petr jej v následujících verších slyší hned třikrát Je jedno, zda Ježíš mluvil o rybáích, lovení lidí či pasení ovcí a beránků. Je to jen obrazným způsobem popsána práce s lidmi a k ní potřeboval Petr jistotu, povzbuzení, potřeboval mít jasno: „Tohle je moje práce!“

Veďte si, že to psal Jan až někdy po roce sedmdesát, to byl Petr už mrtvý. A nejspíš všichni ti zmínění učedníci. Všechno bylo uzavřeno a vzpomínat se hodilo. Možná to všechno vysvětlovalo Petrovy reakce během času. Pomáhalo to při vzpomínání.

Ale hlavně, bylo dobře mluvit o tom, že Petrovi Pán dal najevo, že na svém povolání ke službě nic nemění. Petr přece silně zaváhal a neměl zrovna čisté konto z těch dní kolem ukřižování. A vyprávět o tom, jak si s Pánem popovídali, jak to všechno probrali, to je dobře. To pomáhá i nám.

3. A pak, tenhle příběh navozuje svou uvolněnou strukturou možnost, že stejně jako s učedníky bude Pán i s námi, když v pondělí (tedy v úterý) vykročíme zase do práce, do obyčejných starostí a nouzí. Pán bude s námi, když se nám bude dařit i když nám dojde dech. Není to tedy jen vzpomínání starců na třídním setkání, je to nezvykle čerstvé setkání obyčejných lidí uprostřed běžného života.

A je to na cestu Vítkovi. Každý z nás byl mladý a krásný. Každý z nás, kdo pracoval a rostl s dětmi a mládeží, byl kdysi idolem. Ač jsme to nevnímali, lidé v náš měli svůj vzor. Je to hezké po těch letech znovu poslouchat v jejich vzpomínkách. Ale je skvělé, když těm - ještě nedávno dětem - nezůstane jen vzpomínka na idol, který pro ně všechno udělal. Skvělé je, když zůstane něco víc... Co? Dospělý člověk, který následuje Pána Ježíše. Ať se stane, co se stane. Uměl přijmout Boží vůli. Zestárnout či být spotřebován, byl obětován.

Jsou lidé, kteří nechtějí zestárnout a pořád chtějí být na špici. Sloužit, to pro ně znamená vynikat a do všeho mluvit. Tak třeba mladí a schopní muži nechtějí být otci - nějak jim na to nezbyl čas, je to příliš velká odpovědnost. Krásné dívky nechtějí být matkami. Zkází si postavu i život. Chtějí být stále „šik“ a cestovat, ne se obětovat. Prostě dnešní lidé nechtějí být spotřebováni. Chtějí vynikat a pak vymýšlejí pitomosti, jen aby byli originální. Třeba, že všechno musí být latinsky a noční exultet musí zpívat jen svěcený tenorista, nebo, že křest musí být ponořením a nebo jen litím a už vůbec ne cákáním. Vymýšlíme celé teologické konstrukce, jen aby zůstala svěžest kterou jsme si vždycky přáli. A my, abychom nezestárli. Aby všechno zůstalo tak, jako vždycky.

Ale čas už je někde jinde. To uvolněné vzpomínání pomáhá přijmout skutečnost, která je tu či přijde časem, během našeho dožívání. Ježíš říká Petrovi: „Když jsi byl mladší, sám ses přepásával a chodil jsi, kam jsi chtěl; ale až zestárneš, vztáhneš ruce a jiný tě přepáše a povede, kam nechceš.“ To řekl, aby mu naznačil, jakou smrtí oslaví Boha. A po těch slovech dodal:

„Následuj mne!“ To by mohl být nadpis celého kázání. Moc neřečni a následuj mne.

To se nám poslouchá špatně. I „Petr se obrátil a spatřil, že za nimi jde učedník, kterého Ježíš miloval, ten, který byl při večeři po jeho boku a který se ho tehdy otázel: „Pane, kdo tě zrazuje? (tady je míněn zcela jistě Jan) Když ho Petr spatřil, řekl Ježíšovi: „Pane, co bude s ním?“ Dojímáme se při pohledu na svůj úděl a nebo se vymezujeme: „No dobře, tak já to odnesu, ale co tenhle?!“ Ježíš mu řekl: „Jestliže chceš, aby tu zůstal, dokud nepřijdu, není to tvá věc. Ty mne následuj!“ (21:18-22) Někteří hned spekulovali, že Jan neumře, ale on to sám hned vyvrací... Ježíš to záměrně přehnal.

Ten příběh od jezera nás učí stát pevně na našich nohou v Božích službách, ať se stane cokoliv. Sejde na jediném: „Následuj mne!“ Amen